

Dokument nr. 15:27

(2002-2003)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 521

Innlevert 6. mai 2003 av stortingsrepresentant Rolf Terje Klungland

Besvart 12. mai 2003 av justisminister Odd Einar Dørum

Spørsmål:

«Da Odelstinget behandlet lov om vaktvirksomhet, påpekte justiskomiteen i sine merknader at en vekter skal ha gjennomgått 80 timers grunnutdanning innen seks måneder etter at tjenesten er påbegynt. Komiteen gav sin tilslutning til at tilbud om vekteropplæring i større grad bør være et offentlig ansvar og bad departementet vurdere om denne opplæringen bør organiseres og gjennomføres av Politihøgskolen.

Hvem mener statsråden skal finansiere vekteropplæringen?»

BEGRUNNELSE:

I justiskomiteen sine merknader til lov om vaktvirksomhet vises det til et utvalg som har gjennomgått lovverket og de påpeker at det hefter betydelig svakheter ved gjeldende regler om utdanning og at vekterutdanningen bør i større grad være et offentlig ansvar. I forskriftene til vaktvirksomhet § 5 kreves det en 80 timers grunnutdanning av vekteren innen seks måneder etter at tjenesten er påbegynt. I merknadene fra justiskomiteen legges det stor vekt på at vektere må få et tilfredsstillende utdanningstilbud. Fremdeles er det uklart om hvem som har ansvaret for å legge til rette for at de ansatte får den utdanning som kreves for at de skal utføre sitt arbeid som tilfredsstillende disse kravene.

Svar:

Innledningsvis bemerkes at hovedformålet med den nye vaktelskapsloven har vært å øke kvaliteten på vektertjenestene, bedre den offentlige kontroll og

styrke rettssikkerheten for de som kommer i kontakt med vekterne.

Personer som utfører vakttjeneste skal etter gjeldende regler ha gjennomgått en obligatorisk grunnutdanning på 80 timer i regi av vedkommende virksomhet innen seks måneder etter påbegynt tjeneste.

I den nye vaktvirksomhetsloven § 8 er lovfestet at person som skal utføre vakttjeneste må gjennomføre godkjent utdanning for vektere. Videre fremkommer av bestemmelsen at departementet kan bestemme krav til utdanning i forskrift.

For så vidt gjelder spørsmål vedrørende finansiering av vekterutdanning, har dette hele tiden hatt som utgangspunkt å skulle være vaktelskapes ansvaret uavhengig av om utdanningen skulle bli gjennomført i regi av en annen institusjon.

Under utredningen om ny vaktelskapslov, ble det imidlertid også etter ønske fra bransjen, tatt opp spørsmål om vekterutdanning i større grad skulle være et offentlig ansvar. Dette spørsmålet er oversendt Utdannings- og forskningsdepartementet, som foreløpig ikke har tatt stilling til spørsmålet.

Når det gjelder kravene til vekterutdanning for øvrig, kan jeg opplyse at Justisdepartementet har sendt på høring utkast til nye forskrifter til vaktvirksomhetsloven.

I *forslaget* til ny § 5 om utdanning er også tatt med ny bestemmelse om gjennomgått introduksjonskurs på 15 timer før påbegynt tjeneste.

Departementet arbeider for tiden med å gjennomgå mottatte høringsuttalelser for eventuell innarbeidelse i de nye forskriftene til loven.

I forbindelse med oppfølging av den nye loven

har departementet også avholdt møter med bransjeorganisasjoner, der det bl.a. har vært gitt anledning til å komme med innspill til introduksjonsprogram for vektere.

Jeg er imidlertid ikke fremmed for at Politihøg-

skolen kan tilby utdanningskurs for vektere. Slike kurs må imidlertid fullt og helt finansieres av vaktelskapene og forutsetter at høghskolen har den nødvendige kapasitet til slike kurs. Dette spørsmålet vil jeg ta opp med Politidirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 522

Innlevert 6. mai 2003 av stortingsrepresentant Hallgeir H. Langeland

Besvart 14. mai 2003 av olje- og energiminister Einar Steensnæs

Spørsmål:

«Nettselskaper og kraftomsetningsselskaper fastsetter selv kraftprisene som forbrukerne må betale. Når kraftleverandører går konkurs, slik f.eks. Kraftkompaniet Vest gjorde siste vinter, plikter nettselskapet å levere kraft til de kundene som mistet kraftleverandøren gjennom konkursen. Dette åpner for høye marginer, mens strømkundene er låst i kundeforholdet en viss periode.

Vil statsråden endre reglene for prising av kraft hvor nettselskap har leveringsplikt, slik at det ikke kan utnyttes i profittøyemed?»

BEGRUNNELSE:

I det deregulerte kraftmarkedet kan nettselskaper og kraftomsetningsselskaper selv fastsette kraftprisene som forbrukerne må betale. Kraftomsetningsselskaper konkurrerer om kundene, mens nettselskapene har monopolkonsesjon og regulerte priser. Når en kraftleverandør går konkurs, slik Kraftkompaniet Vest gjorde siste vinter, har nettselskapet plikt til å levere kraft til de kundene som mistet kraftleverandøren gjennom konkursen. I en viss tid blir da kunden låst til nettselskapet også som kraftleverandør. Dette ansvaret er koblet til nettselskapenes konsesjonsforpliktelser og skal sikre forbrukere elektrisitet uansett leveringsevnen til kraftleverandørene. I forbindelse med vinterens strømkrise var det stor forskjell på hvordan nettselskapene forholdt seg til denne leveringsforpliktelsen. Noen har vært ansvarlige i forhold til sin monopolsituasjon og holdt edruelige priser, mens andre ser ut til å ha latt profittthensyn gå foran. For eksempel benyttet Viken Nett seg av dette hullet i regelverket i vinter, og tok Norges høyeste kraftpris til noen forbruker: 139,85 øre pr. kWt siste vinter i såkalt ventepriis. Til sammenligning tok Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk 82 øre pr. kWt for leveranser til samme kategori kunder.

Svar:

Nettselskapene har leveringsplikt til de sluttbrukere som av en eller annen grunn ikke har en ordinær

kraftleverandør. Leveringsplikten virker som et sikkerhetsnett for kunden inntil kraften kan leveres fra en ordinær kraftleverandør. Leveringsplikten er hjemlet i energiloven og påhviler nettselskapene å utføre. Når leveringsplikten inntreffer, opphører kundeforholdet med den gamle kraftleverandøren, og sluttbrukeren får et nytt kundeforhold til det lokale nettselskapet. Dette kundeforholdet gjelder inntil sluttbrukeren har inngått ny kraftleveringsavtale med en ordinær kraftleverandør.

Enkelte nettselskap har denne vinteren vært forpliktet til å levere kraft til sluttbrukere med kun én dags varsel etter at to kraftleverandører brått innstilte sine kraftleveranser. Dette medførte økt risiko for disse nettselskapene. Det er rimelig at nettselskapene får dekket inn kostnadene sine ved slike leveranser. NVEs erfaring er at de fleste nettselskap opptrer på en ansvarlig måte når leveringsplikt inntreffer, også når det gjelder prising av kraftleveransen. Det stilles for øvrig ingen spesifikke krav til hvordan denne prisen settes etter dagens regelverk.

Da disse to kraftleverandørene sluttet å levere kraft, sendte NVE brev til alle nettselskap med informasjon om situasjonen, og at leveringsplikt inntraff. Samtidig anmodet NVE nettselskapene om å opptre smidig slik at ulempe for kundene skulle bli så små som mulig. En eventuell høy pris i forhold til innkjøpskostnaden ville være en slik ulempe for kundene.

Olje- og energidepartementet har etter erfaringene i vinter bedt NVE utrede forbrukernes rettigheter i kraftmarkedet i en anstrengt kraftsituasjon, hvor bl.a. praktiseringen av kraftleveranser innenfor leveringsplikten skal vurderes. NVE vil her se på om det kan være hensiktsmessig at myndighetene regulerer pris på leveringspliktige kraftleveranser, og hvordan en slik regulering eventuelt bør utformes. Departementet vil ta opp denne problemstillingen i meldingen om forsyningssikkerhet som skal legges fram for Stortinget før årsskiftet.

SPØRSMÅL NR. 523**Innlevert 6. mai 2003 av stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen****Besvart 12. mai 2003 av justisminister Odd Einar Dørum****Spørsmål:**

«Er justisministeren kjent med at mange kvinnelige innsattes spesielle erfaringer kan gjøre visse kontrollformer til en svært stor påkjenning for mange, og har statsråden vurdert andre ordninger for kontroll av kvinnelige innsatte enn såkalt stripping?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har hatt kontakt med kvinnelige innsatte ved Bredtvet kvinnefengsel. De opplever stripping i etterkant av besøk og permisjoner som svært belastende. De innsatte forstår godt at det må skje en kontroll av dem for å forebygge narkotikamisbruk i fengselet. På den andre siden opplever mange denne formen for kontroll som en meget stor belastning, grunnet seksuelle overgrep, incest og/eller prostitusjonserfaring. Det ble videre opplyst om at et gjennomlysningsapparat, slik som på Oslo Legevakt, kunne gjøre samme nytten som stripping, men at økonomien i fengselet hindrer en slik anskaffelse. Det ble også påpekt at det varierer sterkt hvilken kunnskap og fintfølelse som blir lagt til grunn når slik kontroll blir foretatt.

Svar:

Straffegjennomføringsloven § 28 åpner adgang for undersøkelse av innsatte, deres rom og eiendeler for å forebygge uorden eller straffbare handlinger. Undersøkelsen kan skje ved bruk av teknisk utstyr eller hund, visitasjon eller ved kroppsvisitasjon. Utfyllende bestemmelser er tatt inn i forskrift til straffegjennomføringsloven § 3-25 og pkt. 3.31 i retningslinjene til loven.

Ulike kontrolltiltak rettet mot personer og gjenstander som skal inn i fengsel og kontroll av innsatte, rom og eiendeler er helt nødvendig for å forhindre at det begås straffbare handlinger eller handlinger som kan berøre den ro, orden og sikkerhet som må være til stede i en såpass lukket institusjon som et fengsel er. Bekjempelse av narkotikamisbruk er spesielt høyt prioritert idet misbruk, i tillegg til å være straffbart og helseskadelig, vanskeliggjør rehabilitering, gir et negativt miljø og utgjør en sikkerhetsmessig risiko både

for innsatte og tilsatte. Det er således positivt å høre at også de innsatte har forståelse for behovet for kontroll.

Straffegjennomføringsloven § 28 gir adgang til å kle innsatte naken (såkalt stripping) og til å foreta besiktigelse av kropp og undersøkelse av klær.

Det er ikke vanskelig å forstå at kvinnelige innsatte, av ulike grunner, kan oppleve visitasjon (stripping) etter besøk mv. som ubehagelig og belastende. En viser imidlertid til at problemstillingen også kan gjøre seg gjeldende overfor menn.

Kriminalomsorgen skal anstrenge seg for å legge forholdene til rette for en greiest mulig visitasjon. Av den grunn bestemmer retningslinjene til straffegjennomføringsloven at kroppsvisitasjon bør utføres av tilsatt med samme kjønn som den innsatte. Dersom en visitasjonen må gjennomføres av person av motsatt kjønn, skal en annen tilsatt være til stede ved visitasjonen. Til hjelp ved undersøkelsen av innsatte kan det benyttes f.eks. speil som letter besiktigelsen. Innsatte skal ha adgang til å velge om undersøkelsen skal gjennomføres med speil eller bare ved besiktigelse. Undersøkelse av person skal føres i egen protokoll, som kontrolleres av overordnede.

Bruk av teknisk utstyr er et likestilt alternativ til visitasjon (stripping). Bestemmelsen ble utformet slik fordi det ikke kan ses bort fra at andre mindre inngripende og andre undersøkelsesmetoder kan være praktiske i fremtiden.

Jeg er imidlertid ikke kjent med at det foreligger slike metoder i dag.

Oslo Legevakt opplyser å ha et gjennomlysningsapparat. Dette apparatet gjør imidlertid ikke samme nytte som visitasjon (stripping) idet apparatet bare evner å gjennomlyse kroppens ytterste deler, som f.eks. armer og bein (extremitas). For øvrig må opplyses at det er praksis for at pasientene må kle av seg når apparatet tas i bruk. Det er også forbundet med strålingsfare å bruke apparatet.

For det tilfelle at det skulle komme mindre inngripende undersøkelsesmetoder i fremtiden vil jeg vurdere å innføre dette i samsvar med lovgivers intensjon.

SPØRSMÅL NR. 524**Innlevert 6. mai 2003 av stortingsrepresentant Britt Hildeng****Besvart 14. mai 2003 av sosialminister Ingjerd Schou****Spørsmål:**

«Intensjonsavtalen om et inkluderende arbeidsliv som ble inngått høsten 2001 mellom partene og offentlige myndigheter, har som mål å hindre utstøtning fra arbeidslivet og legge til rette for at flere med nedsett arbeidsevne skal komme i arbeid. Avtalen legger vekt på at tiltak skal iverksettes på den enkeltes arbeidsplass.

Hva vil sosialministeren gjøre for at uføre som ønsker å etablere egen virksomhet og på den måten komme tilbake i arbeid, får den hjelpen de trenger?»

BEGRUNNELSE:

En rekke henvendelser viser at arbeidsuføre som ønsker å komme tilbake i arbeidslivet og som vil starte egen virksomhet, ikke får den hjelpen de trenger for å komme i gang. Offentlige stønadsordninger må være utformet slik at de motiverer til arbeid. Slik fungerer det ikke i dag. Vi har bl.a. fått henvendelse fra en uføretrygdet som ønsker å kjøpe fiskebåt for å livnære seg som fisker. Han kan få utstyr til å innrede båten med støtte fra trygdekontoret, men ikke støtte til kjøp av selve båten. Vi har videre fått henvendelser fra uføre som ønsker å etablere seg som langtransportkjører og taxisjåfør, som også opplyser at de ikke har kunnet få støtte til kjøretøy, men bare til tilpassing av utstyr i kjøretøyet. Flere uføre trenger å kunne bestemme over sin egen arbeidstid og vil kunne klare dette bedre ved etablering i frie yrker og vi ber derfor om at regelverket gjennomgås med sikte på å muliggjøre etablering i slike yrker også for uføre som vil tilbake i arbeid.

Svar:

I forbindelse med attføringsreformen i 1994 ble alle ytelser under yrkesrettet attføring samlet i Aetat og bevilgninger til ordninger som tidligere ble forvaltet av trygdeetaten ble overført fra daværende Sosial- og helsedepartementet til Kommunal- og arbeidsdepartementet. Dette gjaldt også for ordningen med lån til igangsetting av egen virksomhet som ble administrert av trygdeetaten. Samtidig ble de ulike typer attføringsstønadsordningene gjennomgått med sikte på forenkling og samordning med andre tiltaksformer. Som en del av denne gjennomgåelsen, ble ordningen

med lån til igangsetting av egen virksomhet, som var hjemlet i folketrygdlovens attføringskapittel, avvirket som egen ordning fra 1. januar 1994. I stedet ble det foreslått at yrkeshemmede skulle integreres i etablererstipendordningen som ble finansiert over statsbudsjettets kap. 2425. Departementene mente at de yrkeshemmede var best tjent med en slik ordning. De vil derved få tilgang til service, opplæring og oppfølging fra samme instanser som øvrige etablerere. Det ble lagt til grunn at yrkeshemmede vil bli vurdert innenfor etablererstipendordning, på linje med arbeidsledige, kvinner og personer bosatt i næringssvake områder. Dersom etablering av egen virksomhet blir ansett som et hensiktsmessig og nødvendig attføringstiltak for en person, har vedkommende rett til attføringspenger. Se Ot.prp. nr. 4 (1993-94) pkt. 7. Stortinget sluttet seg til dette forslaget, se Innst. O. nr. 8 (1993-94). Som følge av dette ble rammene for etablererstipendordningen i statsbudsjettet for 1994 (kap. 2524) økt med 25 mill. kr.

Som stortingsrepresentant Britt Hildeng anfører kan trygdeetaten yte stønad til tilrettelegging av arbeidsplassen eller tilpassing av motorkjøretøy slik at yrkeshemmede skal bli i stand til å skaffe seg eller beholde høvelig arbeid. Også uførepensjonister kan få stønad til tilrettelegging av arbeidsplassen dersom det er sannsynlig at stønaden vil føre til at uførepensjonen faller bort eller blir redusert. Etter gjeldende regelverk kan det imidlertid ikke gis støtte til anskaffelse til fiskefartøy eller annet motorkjøretøy til bruk i næringsvirksomhet.

Jeg forutsetter at trygdekontoret og arbeidskontoret etterkommer sin informasjons- og veiledningsplikt og henviser yrkeshemmede som ønsker å etablere egen virksomhet til etablererstipendordningen. Ordningen forvaltes enten av Statens nærings- og distriktsutviklingsfondets kontorer i fylkene eller fylkeskommunene selv. Enkelte kommuner har også egne bygdeutviklingsmidler som man kan få støtte fra. Det er forskjellige begrensninger i de enkelte fylker til hvilke næringer og bransjer det kan gis etablererstipend til.

Spørsmålet om igjen å innføre en attføringsstønadsordning med lån til etablering av egen virksomhet hører i tilfelle inn under arbeidsministerens ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 525**Innlevert 7. mai 2003 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 13. mai 2003 av finansminister Per-Kristian Foss****Spørsmål:**

«Hva er grunnen til at pensjonister bare skal beskattes etter den ene metoden, og kan statsråden ved regneeksempel vise hvordan anvendelse av de tre ulike metodene ville slå ut i tenkte tilfeller?»

BEGRUNNELSE:

I skatteavtalen med Sverige for å unngå dobbeltbeskatning, angis tre metoder som kan anvendes. Norske pensjonister som skatter til Sverige av svensk pensjon, kan ikke velge den metoden som faller ut til skattyters gunst, men pålegges alternativ fordelingsmodellen.

Regneeksempel det bes om er:

1. Pensjon fra Sverige er 130 700 kr
Pensjon fra Norge er 43 000 kr
Innbetalt skatt i Sverige 22 260 kr
Formue (bolig) ca. 800 000 kr
2. Et eksempel med 20 000 kr lavere svensk pensjon
3. Eventuelle andre eksempler som departementet finne relevant for å belyse problemstillingen.

Svar:

Artikkel 25 i den nordiske skatteavtalen regulerer hvordan dobbeltbeskatning skal unngås når en person bosatt i en nordisk stat har inntekter som etter skatteavtalen kan eller bare skal skattlegges i den annen nordiske stat. Etter artikkel 25 punkt 5 er det kun to metoder som kan anvendes for å unngå dobbeltbeskatning ved skattleggingen i Norge. De to metodene er kreditmetoden og den alternative fordelingsmetoden. Den alternative fordelingsmetoden skal brukes på lønnsinntekter og pensjon, mens kreditmetoden skal brukes på alle andre inntekter som etter skatteavtalens bestemmelser kan skattlegges i begge land. Samtlige av de nordiske land anvender den alternative fordelingsmetoden ved beskatningen av pensjon fra et annet nordisk land.

Skatteavtalen bestemmer konkret hvilken dobbeltbeskatningsmetode som skal anvendes på de enkelte inntektsarter. En skattyter kan derfor ikke velge hvilken metode som skal anvendes for å unngå dobbeltbeskatning. For pensjon som en person bosatt i Norge mottar fra Sverige, og som etter skatteavtalen bare skattlegges i Sverige, er den alternative fordelingsmetode altså obligatorisk.

Hensynet bak denne fordelingsmetode er å sikre at den øvrige inntekt som skattyteren har (utenom

den svenske pensjonen), blir skattlagt i Norge med riktig skattenivå. I et progressivt skattesystem som det norske vil dette skattenivået bli for lavt dersom en ikke tok hensyn til at skattyterens totalinntekt, inkluderer også den svenske pensjonen som ikke skattlegges i Norge. Eksempelvis kunne en isolert, norsk skatteberegning av den øvrige inntekten gi en skatteprosent på 25. Ved å plusse på med en inntekt lik den svenske pensjonen ville en norsk skatteberegning øke skatteprosenten til f.eks. 35. Den alternative fordelingsmetode innebærer da at den norske (øvrige) inntekten får en skatteprosent på 35 istedenfor de isolerte 25 pst.

Derfor innebærer den alternative fordelingsmetode rent teknisk at en først beregner norsk skatt som om all inntekt var skattepliktig her. Deretter nedsettes den totalt beregnede skatten med et beløp som svarer til den delen av skatten som faller på den svenske pensjonen. Utgjør den øvrige inntekten f.eks. to tredjedeler av totalinntekten, blir den norske skatten lik to tredjedeler av ordinær norsk skatt på en inntekt lik totalinntekten.

Selv om den svenske pensjonen tas med i beskatningsgrunnlaget i Norge ved den nevnte skatteberegning, innebærer den alternative fordelingsmetoden at det ikke ilegges noen norsk skatt på den svenske inntekten. Det oppstår dermed ingen dobbeltbeskatning av den pensjonen som mottas fra Sverige.

Den norske delen av inntekten blir imidlertid skattlagt med den skattesats som ville blitt anvendt dersom hele inntekten var opptjent i Norge. Den alternative fordelingsmetoden medfører derfor at det betales en noe høyere norsk skatt på den norske delen av inntekten enn det skattyter ville ha betalt hvis vedkommende bare hadde hatt denne inntekten fra Norge. Når man imidlertid tar hensyn til at skattyteren også har pensjon fra Sverige, betaler vedkommende forholdsmessig like mye i norsk skatt på den norske delen av inntekten som enhver norsk pensjonist med tilsvarende samlet inntekt som skriver seg bare fra Norge.

Kreditmetoden som metode for å unngå dobbeltbeskatning, følger mange av de samme prinsippene som brukes ved anvendelsen av den alternative fordelingsmetoden. Ved kreditmetoden gis det fradrag for den betalte utenlandske skatten, men begrenset oppad til den beregnede norske skatten på den utenlandske inntekten, hvis skatten som er betalt i utlandet er høyere enn den tilsvarende norske skatten. Hvis skatten betalt i utlandet er lavere enn den bereg-

nede *norske* skatten, gis det ikke fradrag for mer enn faktisk betalt utenlandsk skatt. Ved den alternative fordelingsmetoden derimot, nedsettes skatten i Norge med den beregnede norske skatten på utenlandsinntekten, uavhengig av hva som er betalt i utenlandsk skatt. Det innebærer at hvis det er betalt mindre i utenlandsk skatt enn den beregnede norske skatten på utenlandsinntekten, gis det likevel nedsettelse i skatten tilsvarende den beregnede *norske* skatten på utenlandsinntekten. I motsetning til hva som følger av kreditmetoden, kan det dermed gis et større fradrag i Norge enn det som faktisk er betalt i utenlandsk skatt. Uavhengig av metode tas det ikke hensyn til den delen av den utenlandske skatten som eventuelt overstiger den beregnede norske skatten på

utenlandsinntekten.

Med hensyn til regneeksemplene du ber om, gir det vedlagte tallmateriale og opplysningene for øvrig ikke nok grunnlag til å kunne foreta en korrekt beregning av hva den norske skatten blir, basert de henholdsvis kreditmetoden og den alternative fordelingsmetoden.

Når det gjelder hvilken metode som er gunstigst for skattyteren, vil den alternative fordelingsmetoden imidlertid aldri gi et dårligere økonomisk resultat enn det en kreditmetode ville gjort, anvendt på samme inntekt. Den alternative fordelingsmetoden vil alltid gi enten det samme eller et gunstigere resultat enn det anvendelsen av kreditmetoden gir.

SPØRSMÅL NR. 526

Innlevert 7. mai 2003 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 14. mai 2003 av samferdselsminister Torild Skogsholm

Spørsmål:

«Måten samfunnet er fysisk tilrettelagt på skaper mange fysiske og økonomiske barrierer for funksjonshemmede. Samferdselssektoren har i så måte mange mangler. Funksjonshemmede med parkeingskort har normalt fritak for bompenger, men det gjelder ikke på ferjene, som i Rogaland der det nå er bompengering i ferjesambandene for å finansiere fastlandsforbindelse. Jeg går ut fra at det bare er et hull i lovverket som ingen har tenkt på.

Vil statsråden ta initiativ til å rette opp denne mangelen?»

Svar:

Et generelt prinsipp bak bompengeneinnkreving er at brukernes nytte av utbyggingen skal gjenspeiles i takstsystemet, og alle trafikantgrupper som har nytte av et vegprosjekt bør i prinsippet betale bompenger. Også funksjonshemmede, som ofte benytter bil for å komme seg frem, har nytte av nye og bedre veger med bedre fremkommelighet og bedre sikkerhet.

Ifølge takstretningslinjene for bompengeprojekter på offentlig veg skal forflytningshemmede som hovedregel ikke betale bompenger i bomringer. Statens vegvesens definisjon på en bomring er: "En serie bomstasjoner plassert rundt et byområde på en slik måte at det vanligvis ikke er mulig å passere ringen uten å betale." Bompengeneinnkrevingen på Nord-Jæ-

ren regnes som en bomring. De tre ferjesambandene rundt Stavanger hvor det er forhåndsinnkreving av bompenger regnes ikke som en del av bomringen.

Utenfor bomringene, som f.eks. i ferjeavløsningsprosjekter, skal funksjonshemmede betale bompenger på lik linje med andre trafikanter som også har nytte av vegutbyggingen.

Funksjonshemmede har altså fritak for betaling av bompenger i landets fem bomringer, men ikke i landets øvrige bomstasjoner og ferjer.

Når det kreves inn bompenger på ferje for å bidra til finansieringen av en fremtidig fastlandsforbindelse, slik situasjonen er på de tre ferjesambandene rundt Stavanger, skal ferjetakstregulativet benyttes. Det innebærer at alle kjøretøy må betale bompenger i tillegg til ferjetaksten. Bompengandelen utgjør normalt et fast tillegg i antall takstsoner.

Billetteringen av kjøretøy og passasjerer er en viktig del av ferjemannskapetets oppgaver. Av hensyn til rask og effektiv ferjedrift, er det viktig at billetteringen kan utføres på en så tidsbesparende og lite arbeidskrevende måte som mulig. Jeg mener at det ikke er hensiktsmessig å benytte ulike regelverk for takstfastsettelse ved innkreving av bompenger på ferje.

I henhold til ferjetakstregulativet gis det 50 pst. rabatt for kjøretøy som er anskaffet med støtte gjennom folketrygden. For passasjerer som har uførepen-sjon gis det også 50 pst. rabatt.

SPØRSMÅL NR. 527**Innlevert 7. mai 2003 av stortingsrepresentant Øystein Djupedal****Besvart 13. mai 2003 av finansminister Per-Kristian Foss****Spørsmål:**

«Ved alternativ fordelingsmodell for beregning av skatt på pensjonsinntekter opptjent i Sverige, medtas svensk pensjon i beregningsgrunnlaget for skatt i Norge. Skatten settes så ned med den del av total skatt som faller på inntekt fra utlandet. Ligningskontoret har ikke oversikt over skatt betalt i utlandet, men hevder at pensjonister med pensjon i begge land vil bli mildere beskattet enn om pensjonen i sin helhet var fra Norge.

Hva slags dokumentasjon bygger en slik påstand på når tallgrunnlaget ikke er kjent?»

Svar:

Pensjon som en person bosatt i Norge mottar fra Sverige, skal bare kunne skattlegges i Sverige, jf. artikkel 18 i den nordiske skatteavtalen. Artikkel 25 nr. 5 punkt b bestemmer at dobbeltbeskatning skal unngås ved å bruke den alternative fordelingsmetoden, når en person bosatt i Norge mottar pensjon fra en annen nordisk stat.

Hensynet bak denne fordelingsmetoden er å sikre at den øvrige inntekt som skattyteren har (utenom den svenske pensjonen), blir skattlagt i Norge med riktig skattenivå. I et progressivt skattesystem som det norske vil dette skattenivået bli for lavt dersom en ikke tar hensyn til at skattyterens totalinntekt inkluderer også den svenske pensjonen som ikke skattlegges i Norge. Eksempelvis kunne en isolert, norsk skatteberegning av den øvrige inntekten gi en skatteprosent på 25. Ved å plusse på med en inntekt lik den svenske pensjonen ville en norsk skatteberegning øke skatteprosenten til f.eks. 35. Den alternative fordelingsmetode innebærer da at den norske (øvrige) inntekten får en skatteprosent på 35 istedenfor 25 pst.

Derfor innebærer den alternative fordelingsmetode rent teknisk at en først beregner norsk skatt som om all inntekt var skattepliktig her. Deretter nedsettes samlet norsk skatt med et beløp som svarer til den delen av denne skatten som faller på den svenske pensjonen. Utgjør den øvrige inntekten f.eks. to tredjedeler av totalinntekten, blir den norske skatten lik to tredjedeler av ordinær norsk skatt på en inntekt lik totalinntekten.

Selv om den svenske pensjonen tas med i beskatningsgrunnlaget i Norge ved den nevnte skatteberegning, innebærer den alternative fordelingsmetoden at det ikke ilegges noen norsk skatt på den svenske inntekten. Det oppstår dermed ingen dobbeltbeskatning av den pensjonen som mottas fra Sverige.

Ved den alternative fordelingsmetoden nedsettes skatten i Norge med den norske skatten som forholdsmessig faller på utenlandsinntekten, uavhengig av hva som er betalt i utenlandsk skatt. Det innebærer at hvis det er betalt mindre i utenlandsk skatt enn den norske skatten som faller på utenlandsinntekten, gis det likevel nedsettelse i skatten tilsvarende den beregnede norske skatten på utenlandsinntekten. Det kan dermed gis en høyere skattenedsettelse i Norge enn det som faktisk er betalt i utenlandsk skatt. Fordi den norske skatten skal nedsettes med en forholdsmessig andel av norsk skatt, kan den alternative fordelingsmetoden anvendes uten at norske ligningsmyndigheter vet hvilken skatt som er betalt i utlandet.

Hvis man ser på den samlede skattebelastningen på pensjon fra Sverige og Norge, dvs. summen av norsk og svensk skatt, vil en pensjonist ved anvendelsen av den alternative fordelingsmetoden i noen tilfeller totalt sett kunne bli mildere beskattet enn om hele pensjonen ble skattlagt i Norge. Det kan være tilfelle hvis det gis en større skattenedsettelse i Norge enn det som faktisk er betalt i svensk skatt. Hvis den faktiske beskatningen i Sverige er høyere enn den tilsvarende norske beskatningen, vil imidlertid den totale skattebelastningen bli høyere for en person som har pensjon fra to land enn om vedkommende bare hadde hatt pensjon fra Norge. Ved ligningen i Norge tas det ikke hensyn til den delen av den utenlandske skatten som eventuelt overstiger den norske skatten på utenlandsinntekten, og samlet skatt på pensjonene vil derfor svare til det høyere utenlandske nivået. Det innebærer ingen dobbeltbeskatning at en person ikke får kompensasjon i Norge for utenlandsk skatt som er høyere enn den norske.

Når det mottas pensjon fra både Norge og Sverige, blir den norske delen av inntekten skattlagt med den skattesats som ville blitt anvendt dersom hele inntekten var opptjent i Norge. Hvis man utelukker ser på hva som betales i norsk skatt, medfører den alternative fordelingsmetoden at det betales en noe høyere norsk skatt på den norske delen av inntekten enn det skattyter ville ha betalt hvis vedkommende bare hadde hatt denne inntekten fra Norge. Når man imidlertid tar hensyn til at skattyteren også har pensjon fra Sverige, betaler vedkommende forholdsmessig akkurat like mye i norsk skatt på den norske delen av inntekten som enhver norsk pensjonist med tilsvarende samlet inntekt som skriver seg bare fra Norge.

SPØRSMÅL NR. 528**Innlevert 7. mai 2003 av stortingsrepresentant Heidi Grande Røys****Besvart 12. mai 2003 av finansminister Per-Kristian Foss****Spørsmål:**

«I rapporten frå arbeidsgruppa nedsett av Finansdepartementet for å sjå på organisering av toll- og avgiftsetaten si ytre forvaltning, er det ikkje gitt noko vurdering knytte til tollkontoret i Florø.

Er høringsuttalene frå m.a. Flora kommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune i det heile tatt registrert og vurdert av arbeidsgruppa, eller var ikkje gruppa merksam på dei innkomne uttalene knytte til Florø?»

GRUNNGJEVING:

Ein delegasjon med m.a. ordføraren i Flora kommune og fylkesvaraordføraren i Sogn og Fjordane fylkeskommune, var for kort tid sidan på eit møte i Finansdepartementet. Dei var særleg ute etter å få avklara kor vidt uttalene knytte til nedleggingsforslaget av Florø tollstad var mottatt og registrert, og med det vurdert av arbeidsgruppa. I vedlegg nr. 3 til rapporten står det at Finansdepartementet ikkje har mottatt uttaler frå Flora kommune og Sogn og Fjordane fylkes-

kommune, medan det vart stadfesta under møtet av ein har mottatt slike. Dette har ført til at ein i Sogn og Fjordane er usikker på om uttalane er lagt fram for arbeidsgruppa slik at dei har kunne vurdert konsekvensane av ei nedlegging av Florø tollkontor. Mange ulike miljø i Sogn og Fjordane har engasjert seg i saka, frå næringsliv til offentlege styresmakter, og eg vil gjerne ha stadfesta at deira argument mot nedlegging er registrert og vurdert av arbeidsgruppa. Slik rapporten ligg føre no, kan eg ikkje sjå at konsekvensane av nedlegging av tollkontoret i Florø er vurdert i det heile.

Svar:

Eg viser til grunngjevinga for spørsmålet, der det går fram at Flora kommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune i eit møte med Finansdepartementet fekk stadfesta at deira høringsuttaler var motteke. Det blei òg understreka i møtet at uttalene er registrert og vurdert av arbeidsgruppa på linje med dei andre uttalene i saka.

SPØRSMÅL NR. 529**Innlevert 7. mai 2003 av stortingsrepresentant Aud Gaundal****Besvart 14. mai 2003 av landbruksminister Lars Sponheim****Spørsmål:**

«Inneværende år er det en underbalanse av norskprodusert storfekjøtt på markedet. Så vidt jeg har forstått er dette på ca. 3 000 tonn, og vil bli løst ved import fra bl.a. Sverige, Finland og Irland. I tillegg må vi selvfølgelig ivareta våre forpliktelser med import fra MUL-land. Norsk Kjøtt har signalisert at denne underdekningen av norsk storfekjøtt vil fortsette.

Er landbruksministeren av samme oppfatning, og er dette en ønsket utvikling?»

Svar:

Prognoser fra Budsjettnemnda for jordbruket viser en underdekning på 3 110 tonn norsk storfekjøtt for 2003. Nedgangen i samlet kvantum produsert

storfekjøtt de siste årene er i stor grad knyttet opp til reduksjonen i antall kyr i melkeproduksjon. Vi har nå klart å oppnå en tilnærmet markedsbalanse mellom produksjon og forbruk av kumelk. Og dette er en ønsket tilpasning som vi har arbeidet for å oppnå når det gjelder melkeproduksjonen. Men for storfekjøtt ønsker vi selvsagt i større grad å dekke etterspørselen med norskprodusert vare.

Dette kan vi oppnå gjennom to hovedalternativ. Dels kan vi øke kjøttproduksjonen med grunnlag i vår nåværende melkekubestand, f.eks. gjennom å få flere kalver og å øke slaktevekten på dyrene. Driftsundersøkelser viser at de melkeprodusentene som har høyest kjøttproduksjon, også har best økonomi.

Vi ønsker også å stimulere til økt kjøttproduksjon med spesialisert kjøttfe. Ved jordbruksoppkjøret

2002 var avtalepartene enige om en satsing på denne produksjonen. Det ble innført et nytt driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon og målprisen for storfekjøtt ble økt med 1,76 kr/kg. Dette er en biologisk produksjon hvor vi først må avvente økt produksjon av kalv og så påfølgende framføring av fôringsdyr til slakt. Men jeg legger til grunn at en bedring av de økonomiske rammevilkårene vil føre til økt omfang i

innenlandsk produksjon av storfekjøtt i årene som kommer. Med uendret omfang i vårt forbruk av storfekjøtt, vil dette gi utslag i redusert framtidig import av storfekjøtt.

Også ved årets jordbruksoppgjør, hvor vi nå er inne i sluttfasen, vil tiltak for å styrke storfekjøttproduksjonen bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 530

Innlevert 7. mai 2003 av stortingsrepresentant Steinar Bastesen

Besvart 14. mai 2003 av olje- og energiminister Einar Steensnæs

Spørsmål:

«Ifølge oppslag i Firda 6. mai d.å. er fylkesvegen mellom Bjordal og Matre stenget pga. at ferdsel ikke er forsvarlig. Byggingen av vegen var et av konsesjonsvilkårene for kraftutbyggingen. Det bør derfor være konsesjonseieren sin plikt å sikre vegen.

Hvordan ser statsråden på dette forhold, og hva vil bli gjort i forhold til konsesjonseieren for å få gjennomført en sikring av fylkesvegen mellom Bjordal og Matre?»

Svar:

Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) fikk ved kgl.res. av 14. mai 1965 tillatelse til regulering og overføring av Førdevassdraget i Sogn og Fjordane til Matrevassdraget i Hordaland. Ved kgl.res. av 12. september 1969 ble det gitt tillatelse til ytterligere regulering i Matre- og Førdevassdragene og tillatelse til endring av planene for tidligere meddelte tillatelser i vassdraget.

I tillatelsen til regulering og overføring av Førdevassdraget, jf. kgl.res. av 14. mai 1965 heter det bl.a. i vilkårene post 11:

"Konsesjonæren plikter å utføre forlengelsen av anleggsvegen fra Krokevatn til Årsdalsvatn i samråd med Statens vegvesen, samt å yte tilskott på 1 mill. kr til parsellen Hestfossen-Hest i det vedtatte hovedveganlegg Svartemyr-Hest-Hordaland fylkes grense og ytterligere 1 mill. kr som rentefri forskottering fram til 2. januar 1969. Vegforbindelse ned til Førde skal konsesjonæren etablere innen 1966 ved provisorisk anleggsveg. Dersom departementet finner at vegspørsmålet ikke praktisk kan løses i samarbeid med Statens vegvesen kan det gi pålegg om tiltak eller tilskott til veganlegget innenfor samme økonomiske ramme."

Som konsesjonsmyndighet er det Olje- og energidepartementets ansvar å følge opp tvister om forståelsen av konsesjonsvilkår. Slik oppfølging må baseres på en forsvarlig saksbehandling, bl.a. ved innhenting av uttalelser fra de berørte instanser. En slik behandling kan ikke skje innenfor den tidsramme som er forutsatt for skriftlige spørsmål fra stortingsrepresentanter.

Departementet har i forbindelse med dette spørsmålet sett på de dokumenter som lå til grunn for konsesjonsvilkåret. Svaret for drift og vedlikehold av anleggsveier som bygges i forbindelse med en vassdragsregulering er vanligvis tillagt konsesjonæren.

I denne konsesjonssaken er det imidlertid ikke tale om bygging av anleggsveg. Vilkåret må ses i sammenheng med krav fra vegsjefen i Sogn og Fjordane om at det beløp anleggsveien var kalkulert til skulle skytes inn i hovedveianlegget som skulle bygges fra Svartemyr-Hest-Hordaland grense. Konsesjonsvilkåret ble derfor tilpasset det planlagte hovedveianlegget slik det er gjengitt ovenfor. I St.prp. nr. 35 (1964-65) side 26 fremgår det i kommentaren til vilkåret at hovedveianlegget skulle påbegynnes for BKKs bidrag på til sammen 2 mill. kr, men at fortsettelsen var avhengig av offentlige bevilgninger. I Innst. S. nr. 136 (1964-65) fremgår det at komiteen godtar forskuttering av hovedveianlegget med 2 mill. kr fra konsesjonæren.

På denne bakgrunn kan jeg så langt ikke se at det er grunnlag for noe pålegg fra Olje- og energidepartementet i denne saken. Heller ikke behandlingen av tilleggsreguleringen og planendringen, jf. St.prp. nr. 145 (1968-69) og Innst. S. nr. 302 (1968-69) synes å gi noe grunnlag for å pålegge BKK noen sikring av fylkesvegen.

SPØRSMÅL NR. 531**Innlevert 7. mai 2003 av stortingsrepresentant Ole-Anton Teigen****Besvart 14. mai 2003 av landbruksminister Lars Sponheim****Spørsmål:**

«Vil landbruksministeren bidra aktivt til å få endret avskrivningssatsen for husdyrbygninger slik at den kommer tilbake på et nivå som gjør at den står i forhold til den naturlige verdiforringelsen en slik bygning har?»

BEGRUNNELSE:

Avskrivningssatser for driftsbygninger i landbruket.

På 70-tallet og et stykke inn på 80-tallet var det stor byggeaktivitet i landbruket, det ble bygd mange nye driftsbygninger på husdyrbruk. Byggeaktiviteten har i de senere år avtatt dramatisk. I mitt område (Troms) er det nå svært sjeldent at det oppføres nye fjøs.

Selv om det forventes at færre bønder skal fortsette å drive med husdyr, er det vel i alle fall tanken at noen skal gjøre det. Da trenges det også fornyelse av bygningsmassen på disse brukene. Jeg vil hevde at nettopp bygninger for husdyr utsettes for særlig stor slitasje.

I dyrevelferdsmeldinga legges det opp til store endringer i de krav som settes til en framtidig bygning for husdyr og en ser for seg nokså store investeringskostnader.

Først på 90-tallet var avskrivningssatsen for driftsbygninger i landbruket 7 pst., som var en naturlig sats sett i forhold til den verdiforringelse en slik bygning blir utsatt for.

Senere er avskrivningssatsen satt ned til 4 pst. Etersom det her er snakk om saldoavskrivning (ikke lineær), vil avskrivningen ikke på noen måte stå i forhold til den reelle verdiforringelsen.

En bygning til en kostpris på 3 mill. kr i dag, vil fremdeles ha en restverdi på nesten 1,4 mill. kr etter 20 år. I løpet av den perioden bør hele bygningen være betalt og i realiteten har bonden betalt bygningen delvis av si nettoinntekt etter skatt.

Det er mange grunner til at byggeaktiviteten i landbruket nærmest har stanset opp. Gjeldende avskrivningssatser er med på å gjøre det lite fristende for en bonde å gjøre bygningsinvesteringer.

Svar:

Ved innføringen av skattereformen i 1992 ble det lagt til grunn at avskrivningssatsene på driftsmidler i prinsippet skal gjenspeile reelt økonomisk verdifall. Dette skal fortsatt være det bærende prinsippet ved fastsettelse av avskrivningssatsene. Satsene er etter 1992 blitt endret flere ganger. For saldogruppe g *Bygg og anlegg mv.* ble satsen fastsatt til 5 pst. fra 1992. Satsen ble satt ned til 4 pst. høsten 1999. I forbindelse med statsbudsjettet for 2001 ble satsen redusert til 2 pst., bortsett fra driftsbygninger i landbruket der satsen ble videreført med 4 pst.

Finansdepartementet har foretatt en ny gjennomgang av vurdering av avskrivningssatsene basert på tilsvarende satser i andre land og beregninger og dokumentasjon av driftsmidlers økonomiske levetid. På grunnlag av gjennomgangen ble det lagt fram forslag til revurderte satser i Ot.prp. nr. 1 (2001-2002) høsten 2001. For saldogruppe g ble det vedtatt en avskrivningssats på 4 pst., unntatt for bygg med kort levetid som kan avskrives med 8 pst.

Jeg er enig i at det er et løpende behov for fornyelse av driftsbygninger i landbruket, og at det i denne sammenheng også er av betydning at avskrivningssatsene er fastsatt slik at de avspeiler den reelle økonomiske verdiforringelsen. Det kan også være slik at ulike driftsmidler innenfor den enkelte saldogruppe kan ha forskjellig økonomisk levetid. Det er imidlertid behov for å avveie treffsikkerhet mot behovet for enkle og operasjonelle regler. I og med at avskrivningssatsene for kort tid siden er vurdert på nytt, har jeg ikke grunnlag for å fastslå at satsen for landbruksbygg er for lav. For øvrig viser jeg til utvalget som har lagt fram forslag til endringer i skattesystemet (Skauge-utvalget), jf. NOU 2003:9. Utvalgets arbeid omfatter også avskrivningsreglene for driftsmidler. Utvalget har ikke foreslått endringer i avskrivningssatsene.

SPØRSMÅL NR. 532**Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant Sylvia Brustad****Besvart 23. mai 2003 av arbeids- og administrasjonsminister Victor D. Norman****Spørsmål:**

«Løten kommune har i flere år utført en rekke tjenester ved sitt offentlige servicekontor, bl.a. innenfor ligningsmyndighetenes ansvarsområde ved utstedelse av skattekort.

Hva er årsaken til at Løten kommune ikke kan få tilgang til utstedelse av skattekort til sine innbyggere ved kommunens servicekontor, etter at det lokale ligningskontoret ble nedlagt og tjenestene ble overført til Hedmarken likningskontor, når dette kunne vært utført hvis servicekontoret hadde tilgang til en data-linje fra Hedmarken ligningskontor?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har i sin redegjørelse for Stortinget i januar 2002 bl.a. tatt til orde for at en effektivisering av den offentlige sektor er viktig. Både for brukere av sektoren og for effektiv utnyttelse av ressurser. En sentralisering av enkelte tjenester kan være en måte å effektivisere på.

I Hedmark fylke har flere likningskontor blitt lagt ned og innarbeidet i Hedmarken likningskontor. Dette for å kunne sikre og videreutvikle kompetansen innenfor ansvarsområdet. I slike prosesser er det svært viktig at det offentlige tilbudet til brukerne av slike tjenester ikke svekkes. Løten kommune er en av kommunene som fikk sitt lokale likningskontor nedlagt fra nyttår 2002 og innarbeidet i Hedmarken likningskontor. Konsekvensene for kommunens innbyggere etter denne omleggingen er at det ikke lenger er mulig å få utstedt skattekort ved kommunens servicekontor, da dette kontoret ikke kan få tilgang til den datalinje som er nødvendig for å utstede skattekort. Denne tjenesten som Løten kommune gjerne vil tilby sine innbyggere, kan de nå ikke lenger få utført i egen kommune.

Statsråden har i sin redegjørelse påpekt at det er viktig å åpne for mer fleksible, brukerrettede organisasjonsmodeller for tjenestedelen av offentlig virksomhet.

Løten kommune vil gjerne imøtekomme statsrådens signaler og ambisjoner om en mer brukervennlig offentlig sektor ved å legge til rette for flere tjenester til sine innbyggere ved sitt servicekontor.

Svar:

Jeg vil benytte anledningen til å understreke at det er viktige momenter som taler for det engasje-

mentet Løten kommune har i saken, og som stortingsrepresentanten her bringer videre. Brukerretting av offentlige tjenester står helt sentralt i Regjeringens arbeid med å modernisere offentlig forvaltning, også på kommunalt nivå. 'Offentlige servicekontorer' er ett av flere virkemidler som kan tas i bruk, og det er i dag opp til den enkelte kommune hvordan den vil innrette slike servicekontorer, herunder også hvem den vil samarbeide med.

Det er imidlertid Finansdepartementet som er ansvarlig departement for likningsmyndighetene, og jeg har derfor valgt å videresende spørsmålet til dem.

Finansdepartementet viser til at da skatteetaten omorganiserte 1. mars 2002, og Løten likningskontor og folkeregister ble integrert i Hedmarken likningskontor, ble det bestemt av Finansdepartementet at skatteetaten i Løten skulle være representert ved kontor med etatsfunksjoner, dvs. ikke ha egne tilsatte i kommunen, men kjøpe tjenester av andre offentlige kontor, f.eks. offentlige servicekontor, trygdeetaten eller lignende.

Spørsmålet om hvilke likningsoppgaver som skal utføres ved offentlige servicekontor er tidligere vurdert. I de kommuner der likningskontoret ikke er representert ved egne tilsatte, inngår ikke saksbehandlingsoppgaver, herunder utskriving av skattekort, i de oppgaver som servicekontoret kan utføre. Per i dag vurderes det slik at det ikke foreligger hjemmel til å delegere myndighet til tilsatte ved servicekontor hvor etaten ikke selv er representert.

Finansdepartementet har derfor bedt Skattedirektoratet foreta nærmere utredning av hvilke oppgaver det eventuelt kan være aktuelt å delegere til kommunalt offentlig servicekontor eller til trygdekontor/annet offentlig kontor i servicekontorsamarbeid.

Da Løten offentlige servicekontor ble etablert for ca. ti år siden ble det den gang gitt dispensasjon for tilgang til skatteetatens fagsystemer. Dispensasjonen ble gitt i en begrenset periode og var et ledd i at Løten offentlige servicekontor var med i et prøveprosjekt for igangsetting av offentlige servicekontor. I dag behandles Løten offentlig servicekontor på linje med andre offentlige servicekontor.

Det bør imidlertid påpekes at i dag kan alle bestille skattekort via telefon, Internett eller ved fremmøte ved nærmeste likningskontor. De tilsatte ved det offentlige servicekontoret kan dessuten bistå brukerne med å bestille dette ved hjelp av servicekontorets Internett-PC eller telefon.

SPØRSMÅL NR. 533**Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui****Besvart 15. mai 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen****Spørsmål:**

«I 18 år har staten, bl.a. gjennom SND, satset på og utviklet selskapet SensoNor ASA.

Hva kan statsråden gjøre for å forhindre at en så viktig mikroteknologibedrift med kompetanse på framtidens teknologi blir solgt til utenlandske eiere?»

BEGRUNNELSE:

SensoNor ASA i Horten, en ledende bedrift innen mikroteknologi, mangler nå dekning for perioden frem til høsten 2004. Antydnet beløp er på 150 mill. kr, og bedriften kan nå bli solgt til utenlandske interesser. Selskapet har en betydelig ordresreserve, og er hjørnesteinen i MicroTech Inkubator i Horten, et teknologisenter med høykompetanse og samarbeid med fagmiljøer lokalt og nasjonalt, deriblant utgjør de et viktig miljø rundt høgsolen og Nasjonalt Teknologisenter.

Det har i mange år vært snakket om storsatsing nasjonalt på mikroteknologi. Statsråden selv har også snakket om viktigheten av dette, bl.a. knyttet til oppbygging av kompetanse og infrastruktur i MicroTech Inkubator i Horten. MicroTech Inkubator er en kompetansebedrift som resultat av samarbeid mellom staten, høgsolen, kommunen og næringslivet. Senteret driver aktivt fagsamarbeid med høgsolen på feltet.

Vi er på vei mot sensorsamfunnet, dette er framtidens teknologi, og senteret og bedriften er avgjørende i forhold til Norges bidrag og kompetanse på feltet.

Svar:

SensoNor ASA i Horten ble stiftet i 1985 og produserer sensorprodukter til bilindustrien basert på

mikroelektromekaniske systemer. Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) har et stort engasjement i bedriften. SND er i dag SensoNors største kreditor og har nå utlån til SensoNor gjennom landsdekkende risikolån på 25 mill. kr og lavrisikolån på 140 mill. kr. SND har også gitt tilsagn om ytterligere lavrisikolån på 20 mill. kr under forutsetning av at selskapet blir tilført minimum 150 mill. kr i ny egenkapital. En forespørsel om å ettergi risikolån på 25 mill. kr har styret i SND ikke kunnet innfri da dette vil kunne være i strid med EØS-avtalens bestemmelser om krisestøtte, og i strid med SNDs interne retningslinjer.

SND Invest AS var inne på eiersiden i bedriften i perioden 1993-2001. Totalt investerte SND Invest AS 41,1 mill. kr og solgte seg senere ut for 23,8 mill. kr.

Verken SND eller SND Invest AS er i dag inne på eiersiden i bedriften.

SND skal i slike saker opptre som en kreditor på linje med andre kreditorer. Dette innebærer at SND ikke kan gå direkte inn og ta beslutninger som tilligger eierne.

Teknologien SensoNor produserer har et stort potensial, og det er investert betydelige private og offentlige midler. Det har imidlertid ikke lyktes for bedriften å oppnå positive resultater. Et skritt i riktig retning vil være om det på eiersiden kommer inn langsiktige industrielle investorer som vurderer potensialet slik at de vil tilføre bedriften ny kompetanse og nytt nettverk. Dette kan bidra til at driften føres videre slik at den fortsatt blir en grunnpilar i det teknologiske miljøet i Horten.

SPØRSMÅL NR. 534**Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant Anne Helen Rui****Besvart 15. mai 2003 av nærings- og handelsminister Ansgar Gabrielsen****Spørsmål:**

«Statsråden var selv i Horten og åpnet MicroTech Inkubator og innovasjonssenteret. Statsråden uttalte da at forskning og utvikling skulle prioriteres stort fremover.

Hvordan ser statsråden for seg at samarbeidet mellom teknologisenteret og dets samarbeidspartnere, deriblant høgsolen, skal fortsette dersom hovedbrikken, SensoNor ASA, selges ut?»

BEGRUNNELSE:

SensoNor ASA, Horten, en ledende bedrift innen mikroteknologi, mangler nå dekning for perioden frem til høsten 2004, antydnet beløp på 150 mill. kr, og kan nå bli solgt ut til utenlandske interesser. Selskapet har en betydelig ordresreserve, og er hjørnesteinen i MicroTech Inkubator i Horten, et teknologisenter med høykompetanse og samarbeid med fagmiljøer lokalt og nasjonalt, deriblant gjennom et viktig miljø rundt Høgskolen og Norsk Teknologisenter.

Det har i mange år vært snakket om storsatsing nasjonalt på mikroteknologi. Statsråden selv har også snakket om viktigheten av dette, bl.a. knyttet til oppbygging av kompetanse og infrastruktur i MicroTech Inkubator i Horten. MicroTech Inkubator er en kompetansebedrift resultat av samarbeid mellom staten, høgsolen, kommunen og næringslivet. Senteret driver aktivt fagsamarbeid med høgsolen på feltet.

Vi er på vei mot sensorsamfunnet, dette er framtidretta teknologi, og senteret og bedriften er avgjørende i forhold til Norges bidrag og kompetansebygging på feltet.

Svar:

Jeg vil først påpeke at MicroTech Innovation AS som står bak Microtech Inkubator og Innovasjonssenteret, ble etablert i august 2000 av følgende: Alcatel Space Norway AS, AME AS, Jotron Electronics AS, Kongsberg Maritime AS, Lilaas Finmekaniske AS, Høyskolen i Vestfold (HIVE), Microcomponent AS, Noratron AS, Scan-Sense AS, SensoNor ASA, GE Vingmed Ultrasound AS, Horten kommune og Vestfold fylkeskommune. I tillegg har Norges forskningsråd, SIVA og SND vært samarbeids- og finansieringspartnere. Blant de deltakende bedriftene er det således både norsk- og utenlandskeide bedrifter.

Et eventuelt utenlandsk oppkjøp av SensoNor trenger således ikke å ha noen betydning for SensoNors fortsatte deltakelse i senteret. Mikroteknologi

er en global arena der innlemmelse i et stort internasjonalt selskap ofte har vist seg å være nøkkelen for markedsgjennombrudd og lønnsomhet for mindre norske teknologiselskap. Et eksempel i så måte er en annen av partnerne bak Microtech Inkubator og Innovasjonssenter, GE Vingmed Ultrasound. Dette selskapet forble i Horten etter å ha blitt kjøpt opp av General Electric, og har utviklet seg til å bli GEs "center of excellence" innenfor ultralydteknologi.

Mikroteknologi er også et ennå ungt teknologiområde preget av høy risiko. Et eksempel på dette er Alcatel Spaces nylige beslutning om nedleggelse av virksomhet flere steder, deriblant dessverre i Norge og Danmark, på bakgrunn av nedgang i den internasjonale romfartsindustrien. Problemstillingen for SensoNor er en annen, og løses ikke ved å legge hindringer i veien mot en eventuell løsning i samarbeid med en internasjonal partner.

Staten har over flere år satset målbevisst på mikroteknologi i Norge. Bondevik I-regjeringen etablerte mikroteknologi som nasjonalt satsingsområde i sin næringsrettede IT-plan i 1998. Dette er siden blitt konkretisert på grunnlag av et omforent forslag fra miljøene i Trondheim, Oslo og Vestfold, som foreslo etableringen av et nasjonalt mikroteknologisenter lokalisert til tre steder:

- I Oslo og Gaustadbekkdalen med byggingen av et nytt rentromlaboratorium, som skal betjene Universitetet i Oslo, SINTEF, og oppdrag fra industrien.
- I Horten med byggingen av et nytt industrilaboratorium, som skal betjene næringslivet og være laboratorium for forsknings- og utdanningsmiljøer, bl.a. Høgskolen i Vestfold, og følges opp av Microtech Inkubator og Innovasjonssenteret.
- I Trondheim med oppgraderingen av eksisterende laboratorium for å betjene NTNU og næringslivet.

Med finansiering fra blant andre Nærings- og handelsdepartementet, har SINTEF og Forskningsrådet etter 1998 investert 240 mill. kr i en teknisk-vitenskapelig infrastruktur for forskning og utvikling innen mikro- og nanoteknologi. Prosjektet har hatt tette koblinger mellom næringsliv, universiteter og forskningsinstitutter. Det bidrar til å bygge bro over gapet mellom grunnforskning og industrielle anvendelser.

Denne overordnede satsingen skal videreføres. I

strategien for IKT-forskningen 2003-2004, fremlagt i januar 2003 innen rammen av eNorge-arbeidet, er mikro- og nanosystemer satt opp som én av sju prioriteter for denne forskningen.

Staten vil således fortsette å støtte aktivt opp om satsingen på mikroteknologi som Microtech Inkuba-

tor og Innovasjonssenter er en del av, og der Sensor-Nor er en høyt verdsatt partner. Staten ville imidlertid være en dårlig erstatning dersom det er en internasjonal samarbeidspartner som trengs, og som kan utvikle bedriften og kompetansen videre.

SPØRSMÅL NR. 535

Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 15. mai 2003 av kommunal- og regionalminister Erna Solberg

Spørsmål:

«En asylsøker fra Moldova som oppholdt seg i Hammerfest sammen med sin kone og sitt fem år gamle barn ble i henhold til en reportasje i Finnmark Dagblad den 2. mai 2003 utvist fra Norge den 15. november 2002. Deretter har ingen, verken hans familie i Norge eller i Moldova, hørt fra ham. Mannen fryktet for sitt liv ved en eventuell utvisning.

Vil utenriksministeren bidra til at norske myndigheter søker å bringe klarhet i hva som kan ha skjedd med mannen etter utvisningen fra Norge?»

BEGRUNNELSE:

Dersom personer som utvises fra Norge utsettes for overgrep etter tilbakekomst til det landet de har flyktet fra, anskueliggjør dette at personen har hatt gode grunner til å søke asyl i utlandet. Norsk flyktning- og asylpolitikk må etter undertegnede vurdering være basert på humane prinsipper der skjebnen til de personer som utvises følges opp, slik at man fortløpende kan vurdere hvorvidt de vurderinger som ble gjort i Norge før utvisning fant sted, også i ettertid viser seg å ha vært riktige. Dersom personer som blir utvist fra Norge lider betydelig overlast etter hjemsendelsen, må dette etter undertegnede syn påvirke vurderingen av framtidige, lignende saker, og også føre til at Norge engasjerer seg for de enkeltpersonene som har lidd overlast etter hjemsendelse fra Norge.

Svar:

Spørsmålet er overført fra Utenriksdepartementet til Kommunal- og regionaldepartementet.

Som representanten Ballo er kjent med, er det Ut-

lendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda som behandler asylsaker, utvisningssaker og andre saker etter utlendingsloven. Verken jeg eller departementet har anledning til å gripe inn i behandlingen av slike saker. Jeg har full tillit til at direktoratet og nemnda foretar en forsvarlig behandling av de relevante forhold i sakene.

Når det gjelder den konkrete sak det vises til i spørsmålet, har jeg fått opplyst at vedkommende er dømt i en straffesak og deretter utvist fra Norge. Utlendingen fikk også avslag på asylsøknaden før han ble sendt ut av Norge.

Utlendingsmyndighetene har vært kjent med og vurdert de anførselene som utlendingen har påberopt seg hva gjelder sitt beskyttelsesbehov. På et generelt grunnlag vil jeg si at det ikke er alle handlinger eller tilknytning til et hvert miljø, som i seg selv kan danne grunnlag for asyl eller oppholdstillatelse i Norge.

Når utlendingsmyndighetene har fattet et vedtak som innebærer at utlendingen må forlate riket, så ligger det allerede en grundig vurdering av at vedkommende ikke vil bli utsatt for noe som kan gi beskyttelsesgrunnlag i Norge. Utlendingsmyndighetene foretar dermed ikke noen nærmere kontroll med vedkommendes situasjon etter tilbakereisen.

Jeg har sett at utlendingens ektefelle i Finnmark Dagblad sier at hun ikke har hatt kontakt med sin mann etter at han ble utvist. Etter det jeg er kjent med, skal disse opplysningene også være gjort kjent for utlendingsmyndighetene, som likevel har opprettholdt utvisningsvedtaket i ektefellens sak. Jeg har tillit til de vurderinger som er gjort i klagebehandlingen, og kan ikke se at det er forhold som tilsier at norske myndigheter skal gå nærmere inn i saken.

SPØRSMÅL NR. 536**Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo****Besvart 15. mai 2003 av arbeids- og administrasjonsminister Victor D. Norman****Spørsmål:**

«I ulike reportasjer i Dagbladet er det beskrevet utvikling av nevrologisk sykdom, særlig multippel sklerose, hos mekanikere som har arbeidet med hydraulikkolje eller andre organofosfater. Sammenhengen skal så langt ikke være kjent i medisinske fagmiljøer, og personer som utvikler symptomer får dermed heller ikke godkjent plagene som yrkessykdom.

Vil statsråden ta initiativ til at det forskes nasjonalt på en slik mulig sammenheng?»

BEGRUNNELSE:

En forskning på mulige sammenhenger som ser ut til å kreve både forskningsressurser og et befolkningsgrunnlag som er større enn det hvert av helseforetakene rår over. Det kan dermed virke som om det må tas et nasjonalt initiativ for å få i stand nødvendig forskning på området, for om mulig å verifisere eller avkrefte en sammenheng som beskrevet. Dersom det ikke tas et nasjonalt initiativ, kan det dermed ta mange år før saken blir nærmere klarlagt. I mellomtiden vil de menneskene som er berørt oppleve usikkerhet vedrørende årsakene til plagene, samt når det gjelder hvilke trygdemessige rettigheter plagene utløser.

Undertegnede er ikke kjent med hvorvidt det finnes internasjonal forskning på området, og hvorvidt man dermed nasjonalt kan nyttiggjøre seg allerede eksisterende forskning (gjennom metaanalyser av eksisterende forskning). Uansett er det etter undertegneds mening viktig å få brakt klarhet i hvorvidt det foreligger en sammenheng som presentert i flere oppslag i Dagbladet (jf. bl.a. oppslag 10. april, 3. og 4. mai 2003).

Svar:

Jeg viser til brev av 8. mai i år fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo til helseministeren med spørsmål om statsråden vil ta initiativ til nasjonal forskning om sammenheng mellom arbeid med hydraulikkoljer og andre organofosfater og utvikling av nevrologisk sykdom. Saken ble oversendt meg som ansvarlig statsråd for arbeidsmiljøområdet.

Bakgrunn:

Bakgrunnen for saken er at Dagbladet i en rekke oppslag den siste tiden har vist til en mulig sammenheng mellom eksponering for organofosfater i arbeidet og utvikling av nevrologisk sykdom, herunder multippel sklerose, MS.

Statens arbeidsmiljøinstitutt, STAMI, opplyser at

observasjonsstudier av MS gir sterke indikasjoner på at miljøfaktorer kan ha en viktig årsaksrolle. Industri-kjemikalier har imidlertid vært lite i fokus, bortsett fra organiske løsemidler. Enkelte studier påviser en høy MS forekomst i yrker hvor bruk av både løsemidler og oljer er vanlig (helst metallindustri, ikke anleggsvirksomhet). Det finnes plantevernmidler som er organofosfatbaserte, og som kan ha lignende effekter som organofosfater. Yrkespåvirkning av disse plantevernmidlene har vært knyttet opp til kroniske skader av det perifere og sentrale nervesystemet i flere undersøkelser. Disse minner imidlertid mer om løsemiddelskader enn MS. I tillegg til analytisk, årsaksrettet forskning har også oljer blitt mistenkt som årsak til nerveskader gjennom en rekke pasientrapporter. I Norge har slike rapporter involvert et flertall bransjer og oljetyper, jf. Dagbladets reportasjeserie. I utlandet har slike rapporter i første rekke vært fokusert på kabinpersonale i fly.

STAMI opplyser videre at hydraulikkoljer/væsker er en gruppe svært sammensatte produkter med kompleks kjemisk sammensetning. De har et bredt bruksområde, bl.a. innen tradisjonell industri, i landbruks- og anleggsutstyr, samt innen luftfart og offshoreindustri. Organiske fosforforbindelser, organofosfater, tilsettes i varierende grad til de to hovedtypene av hydraulikkoljer/væsker for å bedre bruksegenskapene, bl.a. i situasjoner hvor det stilles strenge krav til brannresistens, f.eks. innen luftfart. Hvor stor andel av hydraulikkolje/væskeproduktene som inneholder organofosfater er vanskelig å si, fordi små mengder av tilsatzstoffer ofte er unntatt fra deklareringsplikten.

Trikresylfosfat, TCP, har vært den mest anvendte organofosfatforbindelsen som tilsatz i hydraulikkoljer/væsker og turbinoljer. TOCPs nevrotoksiske effekt har vært kjent fra så tidlig som 1898. Symptomer knyttet opp til nerveskader som skyldes TOCP-eksponering kan ligne på multippel sklerose, men ingen undersøkelser har vist at TOCP fører til MS.

Eksposering for TCOP og andre organofosfater i hydraulikkoljer/væsker er knyttet til lekkasjer i hydraulikksystemene eller knyttet til reparasjoner eller skifting av oljene/væskene. Opptak skjer via hud, innånding eller mage/tarm. Det har ikke vært utført eksponeringsmålinger av organofosfater i luft knyttet til arbeidstakere eksponert for hydraulikkoljer/væsker i Norge. Derimot finnes det i begrenset grad måledata fra USA, hvor det er påvist verdier over norsk administrativ norm i en høyeksponeringssituasjon.

Iverksatte tiltak

Statens arbeidsmiljøinstitutt, STAMI, har på oppdrag fra Direktoratet for arbeidstilsynet igangsatt en innledende utredning av hydraulikkoljer/væsker som inneholder organofosfater. Rapport fra denne innledende utredning vil foreligge om få dager. Det er også behov for å kartlegge eksponeringsnivåer for hydraulikkoljer/væsker i norsk arbeidsliv, og STAMI har allerede igangsatt arbeid på dette området.

Planer om videre oppfølging

Statens arbeidsmiljøinstitutt vil i løpet av meget kort tid fremlegge resultatene av sin innledende ut-

redning på feltet. Som det fremgår av mine uttalelser til Dagbladet lørdag 10. mai i år, ser jeg svært alvorlig på denne saken. Jeg vil sørge for at den forskning som er nødvendig og hensiktsmessig for å klarlegge sammenhengen mellom yrkesmessig eksponering for organofosfater og utvikling av nevrologisk sykdom blir igangsatt så snart instituttets anbefalinger foreligger.

SPØRSMÅL NR. 537

Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant Ingvild Vaggen Malvik

Besvart 14. mai 2003 av olje- og energiminister Einar Steensnæs

Spørsmål:

«På FN-toppmøtet i Johannesburg i høst forpliktet Norges seg til å bidra til å etablere en global og forpliktende koalisjon av land for å fremme effektiv bruk og spredning av ny fornybar energiteknologi.

Hvilken rolle spiller Norge i oppfølgingen av disse løftene, hvilket ambisjonsnivå har Regjeringen, og hvilke tiltak har Norge gjennomført og vil gjennomføre, både nasjonalt og i forhold til andre land i koalisjon, spesielt i forhold til land i sør?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens har flere ganger uttrykt vilje til å følge opp Bondevik, Brende og Frafjord Johnsons løfter i Johannesburg. I Regjeringens pressemelding 5. september 2002 uttalte statsminister Kjell Magne Bondevik bl.a. at "det ble tatt et viktig initiativ til en koalisjon av land som skal fremme energieffektivitet og økt bruk av fornybare energikilder. Her vil Norge delta". I globaliseringsmeldingen framkommer det at Regjeringen bl.a. prioriterer å "arbeide for å øke den globale andelen av nye og fornybare energikilder, bl.a. gjennom den internasjonale koalisjonen for fornybar energi, samt arbeide for løsninger som gir mest mulig effektiv og miljøvennlig bruk av fossilt brensel".

Dette er positivt, men det som nå mangler er konkretisering, signal om ambisjonsnivå og en presentasjon av hva som er tenkt å være Norges rolle i dette internasjonale samarbeidet. Hensikten med koalisjonen for fornybar energi, var å opprette en koalisjon av

likesinnete land som gjennom gjensidig samarbeid ville oppnå konkrete økninger i andelen ny fornybar energi i verden. Gruppen er nå utvidet til 79 land, og det er flere som har uttrykt interesse. Konkrete målsettinger, tidsplaner, bindende gjensidige forpliktelser og virkemidler som teknologioverføring, bruk av bistand, finansieringsreformer og bilaterale samarbeidsavtaler var tiltak som ble diskutert for å realisere planene.

Målsettinger om å øke andelen ny fornybar energi til 10 pst. av den globale energisammensetningen ble foreslått av både Norge og flere andre land, bl.a. den viktige latinamerikanske gruppen. Norge opererte også med en målsetting på "15 pst. fornybar energi", som er mindre ambisiøs og mer upresist, ettersom det er et definisjonsspørsmål i hvilken grad tradisjonell vedfyring skal regnes med, i tillegg til at det inkluderer storskala vannkraft.

Begrepet "ny fornybar energi" representerer de nye energiformene, som effektiv bruk av ren biomasse, sol, vind, små vannkraftsystemer og så videre. Det er disse "nye" teknologiene som har størst behov for støtte, og storskala satsing på slike løsninger har et betydelig potensial for å bidra til å dekke det voksende energibehovet blant dagens 2 milliarder mennesker som lever uten tilgang på elektrisitet, samt unngå tilsvarende økning av globale klimagassutslipp som resultatet vil være om dette energibehovet skal dekkes av kullkraft.

Det er viktig at Norge kommer med konkrete forslag til hvordan initiativet i praksis skal bidra til å levere en økt andel nye fornybare energikilder i den

globale energimiksen. EU-konferansen om dette i juni, forberedelsene til neste runde i klimaforhandlingene, konferansen i Danmark i september og den store tyske fornybar energikonferansen i 2004 kan være viktige arenaer for å videreutvikle initiativet. For å kunne påvirke og hjelpe andre må det være klart hva Norge vil bidra med.

Svar:

Under FNs Verdenstoppmøtet i Johannesburg i fjor arbeidet Norge for å få inn en målsetting om å øke den globale andelen av fornybar energi til minst 15 pst. innen 2010. Vi foreslo også en målsetting på 10 pst. nye fornybare energikilder på global basis innen 2010. Vi ønsket i tillegg et handlingsprogram for å øke tilgangen på energi for de fattigste. Ingen av disse målsettingene fikk gjennomslag.

Sammen med bl.a. EU og andre likesinnede land, undertegnet Norge en erklæring om veien videre innen fornybar energi. I erklæringen går landene inn for å arbeide for å øke vesentlig den globale andelen fornybar energi og for å fremme investeringer og utvikle markeder for fornybare energikilder. Initiativet som ble tatt i Johannesburg har ført til en global koalisjon av land som har etablert eller ønsker å etablere ambisiøse og tidsbestemte nasjonale mål for fornybar energi, og arbeide for at andre også gjør det. Norge følger opp dette arbeidet aktivt, og koalisjonen teller nå over 100 land.

For å kunne være en seriøs pådriver i internasjonale forhandlinger om energi og miljø, må Regjeringen ha en ambisiøs politikk for å øke bruken av nye fornybare energikilder i Norge. Regjeringen har en aktiv politikk både for å øke produksjon og bruk av ny fornybar energi, og for å fremme en miljøvennlig energiomlegging. Vi må spare energi der det er mulig, og bruke den energien vi har mest mulig effektivt. Norges innsats i Johannesburg forplikter oss til å øke innsatsen innen nye fornybare energikilder nasjonalt. Oppfølgingen må være en del av den samlede energipolitikken.

Norge har ambisiøse nasjonale mål knyttet til økt bruk av nye fornybare energikilder og energisparing. Stortinget har sluttet seg til målene for en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 29 (1998-99) Om energipolitikken. Målene er:

- å begrense energiforbruket vesentlig mer enn om utviklingen overlates til seg selv
- å bruke 4 TWh mer vannbåren varme årlig basert på nye fornybare energikilder, varmepumper og spillvarme innen år 2010
- å bygge vindkraftanlegg som årlig produserer 3 TWh innen år 2010.

Enova, som forvalter Energifondet, har som mål at til sammen minst 10 TWh i 2010 skal komme fra nye fornybare energikilder og energisparing. Oppnåelse av disse målene vil kreve en betydelig innsats. Målene forutsetter bl.a. at det stilles til disposisjon 5 mrd. kr over en periode på 10 år.

Rundt to tredeler av forbruksveksten i verden fremover vil finne sted i utviklingslandene. For å bidra aktivt til å bedre tilgangen til moderne energiforsyning i disse landene generelt, og til utvikling av fornybare energikilder spesielt, har statsministeren tidligere annonsert at i alt 375 mill. kr foreslås avsatt over statsbudsjettet i årene 2003-2005 for å følge opp målene fra Johannesburg innen de såkalte WEHAB-områdene (vann, energi, helse, landbruk og biodiversitet). På globalt nivå arbeider Regjeringen med å avklare norsk deltakelse i partnerskap innen energiområdet, såkalte type II-prosjekter. Deler av WEHAB-midlene vil kunne føre til en økt produksjon og bruk av fornybare energikilder i utviklingslandene, bl.a. gjennom slike partnerskap.

Regjeringen vil aktivt følge opp toppmøtet i Johannesburg i forhold til internasjonale prosesser. Jeg har ved flere anledninger drøftet det videre opplegget for arbeidet med koalisjonen for fornybar energi med EU-kommisjonen. Etter at det har funnet sted en rekke uformelle møter i koalisjonen i tilknytning til andre internasjonale møter innen energi, klima og miljø der Norge har deltatt, har EU-kommisjonen nå innkalt til det første offisielle møtet i koalisjonen på ministernivå i Brussel 4. juni i år. Norge prioriterer dette møtet høyt.

Som et ledd i den såkalte "Environment for Europe"-prosessen, igangsatt i 1991 av miljøvernministrene i ECE (FNs økonomiske kommisjon for Europa), vil det 21.-23. mai i år finne sted et miljøvernministtermøte i Kiev. Vi prioriterer å bidra aktivt for at ECEs 55 medlemsland i fellesskap skal legge en ambisiøs strategi for utvikling av både fornybare og nye fornybare energikilder i tråd med det vi ønsket å få til i Johannesburg på globalt nivå.

I IEA prioriterer jeg oppfølgingen av Johannesburg høyt, og Norge arbeidet aktivt for å få en direkte og konkret henvisning til betydningen av å satse på fornybar energi i kommunikeet fra IEAs ministermøte som fant sted 28.-29. april i Paris. Det lyktes vi med.

Tyskland har annonsert at de vil arrangere en internasjonal konferanse om fornybar energi og energieffektivisering våren 2004. Forberedelsene til denne konferansen er omfattet av stor interesse internasjonalt, og fokuset for mye av aktivitetene i koalisjonen for fornybare energikilder fremover er rettet mot denne. Norge deltar aktivt i forberedelsene til konferansen som blir en viktig milepæl i arbeidet i koalisjonen.

SPØRSMÅL NR. 538**Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen****Besvart 19. mai 2003 av arbeids- og administrasjonsminister Victor D. Norman****Spørsmål:**

«Et såkalt kurantprosjekt for utbygging på Høgskolen i Gjøvik er klar for anbudsutlysning. UFD har gitt uttrykk for at prosjektet nå bør videreføres. Her er investeringsramme avklart og finansiering ved husleie på plass. Likevel er ikke Statsbygg villig til å gi høgskolen midler og den servicen de har krav på.

Mener statsråden at dette er en holdbar situasjon, og hva vil statsråden gjøre for å effektivisere rutinene ved nybygging og renovering?»

BEGRUNNELSE:

Siden 1998 har det vært arbeidet med planer om å få til et representativt og funksjonelt sentralbygg for høgskolen. Etter fem års planlegging foreligger det endelig et byggeprogram. Investeringsrammen på inntil 50 mill. kr er avklart, og finansiering av husleie for det nye sentralbygget er på plass. UFD har klart gitt uttrykk for at prosjektet nå bør videreføres. Byggeprosjektet er et såkalt kurantprosjekt.

Statsbygg har imidlertid anført at det pr. i dag ikke finnes ledige midler til byggfinansiering av alle kurantprosjekter og viser til innstramminger i årets statsbudsjett. Prosjektet ved HiG er ikke prioritert. Dette skaper en svært uheldig situasjon.

Likviditetsbehovet for byggesaken i år er beskjeden, ca. 1,5 mill. kr. Statsbygg har ikke sett seg i stand til å finansiere dette. Høgskolen har derfor påtatt seg, med godkjenning fra UFD, å forskuttere disse utgiftene for 2003 slik at det nå kan foretas anbudsutlysning. Statsbygg stiller følgende betingelser (siteret fra møtereferat 8. april 2003):

- HiG må bære all risiko for nedlagt kapital dersom prosjektet ikke videreføres etter anbudskonkurransen.
- HiG vil ikke få refundert nedlagt kapital dersom prosjektet ikke blir prioritert av Statsbygg neste år.
- Prosjektet vil ikke bli gitt høyere prioritet neste år som følge av at HiG forfinansierer anbudskonkurransen. Samtidig presiseres det at Statsbygg på linje med HiG ønsker en videreføring.
- Det må settes opp en skriftlig avtale hvor disse vilkår er nedfelt.

Sjøl om prosjektet nå kan lyses ut på anbud, vil det ut i fra ovennevnte fortsatt være tvil om prosjektets videre framdrift. En kan risikere at det blir stopp i prosjektet etter at anbud er antatt, ca. 1. november 2003, til et tidspunkt på vårparten 2004 (april?) før Statsbygg beslutter om de har likviditet til å prioritere byggeprosjektet videre, i verste fall kan det bli helt stopp i 2004.

Flere høgskoler, bl.a. Gjøvik, leier en vesentlig del av bygningsmassen hos Statsbygg. HiGs leieforhold utløper 30. juni 2009, og vi kan i leieperioden si opp inntil 25 pst. av leiearealet. I denne saken er det ingen løsning å gå til en kommunal eller privat utbygger. Et sentralbygg må ligge tett opp til de øvrige bygg på campus og kun Statsbygg får lov til å bygge på Statsbyggs eiendom. HiG er derved prisgitt hvorledes Statsbygg opptrer.

HiG mener at denne saken burde være klar. Investeringsramme er avklart, byggeprogram foreligger, framtidig husleie er finansiert, og fagdepartementet, UFD, går inn for prosjektet. Prosjektet vil nå bli lyst ut på anbud. Det er viktig at all mulig tvil fjernes om at dette kurantprosjektet kan bli ytterligere forsinket eller risikere å bli stoppet på et senere tidspunkt fordi Statsbygg mangler likviditet til å finansiere prosjektet i byggeperioden.

Svar:

Statsbygg har, innenfor visse rammer, fullmakt til å starte byggeprosjekter under denne såkalte kurantordningen, hvor leietaker har husleiemidler til disposisjon. Det fastsettes en øvre, samlet ramme for prosjektene som Statsbygg har fullmakt til å starte. På bakgrunn av Regjeringens ønske om å føre en stram økonomisk politikk er budsjetttrammene for i år stramme, noe som innebærer at Statsbygg vil måtte prioritere prosjektet på Høgskolen i Gjøvik.

Som et ledd i moderniseringsprogrammet, har jeg imidlertid startet arbeidet med å gjennomgå og modernisere statens bygge- og eiendomsvirksomhet i sivil sektor, herunder Statsbyggs rammebetingelser. Hensikten med dette arbeidet er bl.a. å skape bedre forutsetninger for å kunne ivareta brukernes behov.

SPØRSMÅL NR. 539**Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant Ole-Anton Teigen****Besvart 16. mai 2003 av fiskeriminister Svein Ludvigsen****Spørsmål:**

«I lys av at Regjeringen i forbindelse med revidert statsbudsjett skal komme med vurderinger og konkrete tiltak for å styrke slepebåtkapasiteten i nordområdene; hvorfor omdisponerte man KNM "Valkyrien" til støtteoppdrag i Gulfen, når denne i en periode var i Nord-Norge, disponert for innsats her, og svekker ikke dette kystvernberedskapen ytterligere?»

BEGRUNNELSE:

Det eksisterer i dag rundt 30 slepebåter i landet som har kapasitet til å flytte tankere av disse dimensjonene (100-300 000 tonn) i dårlig vær. Hele denne kapasiteten befinner seg i Sør-Norge. Verken kystvakt eller trålerflåte har de nødvendige egenskaper. Det har siden 1997 foreligget forslag om å styrke kapasiteten i nord, uten at dette har skjedd.

Nansen Senter for Miljø og Fjernmåling siteres i Fiskets Gang 25. februar 2003:

"Statistisk sett vil det skje en stor oljekatastrofe i Norge i løpet av de ti neste årene. Vi har til nå vært utrolig heldige."

Gjennom hele 2002 gikk det en oljetanker annenhver dag langs kysten, i dag er hyppigheten lang større og noen snakker om at det kan bli opptil 8 store tankere pr. dag.

Videre ser vi at svært mye av den militære kapasiteten flyttes sørover, samtidig som vi har en formidabel om ikke direkte militær, så miljøtrussel i nord.

KNM "Valkyrien" skal ha tilstrekkelig 123 000 tonn slepekapasitet, som er spesielt mye og vil kunne være anvendelig overfor båter i den klassen vi her

snakker om. All annen privat kapasitet, tråler og kystvakt for øvrig, vil ha for liten kapasitet.

Dersom vi får en ulykke i nord, blir dette en gigantisk tragedie for fiskeri- og havbruksnæringa, for ikke å snakke om kystrelatert turisme.

Svar:

Ifølge det som jeg har fått opplyst har ikke KNM "Valkyrien" vært omdisponert og opererer fortsatt i norske farvann. KNM "Valkyrien" representerer en slepekapasitet. I den utstrekning fartøyet opererer i nordlige farvann, vil det kunne dekke deler av slepekraftbehovet i regionen.

Videre vil jeg påpeke at arbeidet med å få vurdert slepebåtkapasiteten i Nord-Norge har høy prioritet i Fiskeridepartementet. Kystverket har foretatt en gjennomgang av behovet for slepebåtkapasitet i regionen, og har sendt en rapport på høring i vår. Denne vurderes nå, og departementet vil komme tilbake til saken i forbindelse med budsjettforslaget for 2004.

Arbeidet for sikkerhet og beredskap langs kysten har høy prioritet i Fiskeridepartementet. Jeg vil i denne forbindelse også nevne at Regjeringen har foreslått i revidert nasjonalbudsjett for 2004 at det bygges en trafikkentral for Nord-Norge i Vardø. Videre har Regjeringen foreslått en utvidelse av territorialgrensen fra 4 til 12 nautiske mil, som er under behandling i Stortinget. Som en oppfølging av dette vil det bli innført påbudte seilingsleder for fartøy med farlig og/eller forurensende last. Disse tiltakene må sees i sammenheng med etablering av mottaksanlegg for AIS-signaler fra skip langs hele kysten.

Samlet vil disse tiltakene gi en bedre kontroll med trafikken i våre farvann.

SPØRSMÅL NR. 540**Innlevert 8. mai 2003 av stortingsrepresentant John I. Alvheim****Besvart 16. mai 2003 av helseminister Dagfinn Høybråten****Spørsmål:**

«En kvinne har Parkinsons sykdom og vanskelig for å bevege seg på en slik måte at hun kan ta godt nok vare på sine tenner. Av denne grunn får hun store tannlegeutgifter. Trygdeverket nekter å dekke utgiftene fordi tannhygien er for dårlig og aksepterer ikke at det er hennes sykdom som er årsaken. Kvinnens tannlege og Tannlegeforeningen mener at det er primærlidelsen som har ført til redusert tannhelse og at hun må ha krav på økonomisk bistand fra folketrygden.

Hva mener helseministeren skal til for å ha rett til stønad?»

BEGRUNNELSE:

NN er for syk til å kunne pusse tennene sine. Parkinsons sykdom har gjort henne for svak til å kunne koordinere bevegelsene sine skikkelig, og kreftene holder ofte ikke til å gjennomføre det nødvendige renhold i munnen. Dette har ført til at tennene hennes er blitt dårlige, at hun har tannrøte og tannkjøttbetennelse, noe som medfører store utgifter til tannlege. Hun har søkt trygdekontoret om økonomisk støtte og fått avslag begrunnet med at det er tannpleien hennes som er for dårlig. I avslaget heter det: "Behandling som ikke dekkes er tannbehandling som i det vesentlige skyldes at pasienten ikke har ivaretatt sin tannhelse. Det synes ikke dokumentert at den mest sannsynlige årsak til nedsatt tannhelse er å finne i generell sykdomstilstand." I 1994 fikk NN støtte på 6 460 kr fra Trygdeverket. Den gang ble støtten tilstått med begrunnelse om at hun var berettiget til støtte dersom det var overveiende sannsynlig at det var sykdom som var skyld i den forverrede tannhelsen. Fem år senere var konklusjonen en annen.

Både hennes tannlege og Den norske tannlegeforening har engasjert seg i saken, og i siste utgave av Den norske tannlegeforenings Tidende er saken tatt opp til debatt. Det virker uforståelig at mennesker som er så sterkt rammet av sykdom at de ikke kan klare normal pleie av f.eks. tennene, ikke skal kunne få støtte fra samfunnet til å avhjelpe situasjonen når dette er mulig og det er sykdom som er den direkte årsaken til problemet.

Svar:

Spørsmålet fra representanten Alvheim synes å gjelde bidragsbestemmelsene i folketrygdloven § 5-22. Representanten spør hva jeg mener skal til for å få økonomisk støtte til tannbehandling under disse

bestemmelsene. Først vil jeg presisere at bidragsbestemmelsen ikke gir individuelle rettigheter. Men personer kan etter individuell søknad få innvilget økonomisk støtte til dekning av utgifter til tannbehandling. Jeg kan ikke ta stilling til den konkrete saken som her brukes som eksempel, men vil kort redegjøre for ordningen med folketrygdens bidrag til tannbehandling.

Bidrag kan ytes til dekning av utgifter til helsetjenester når utgiftene ikke ellers dekkes etter folketrygdloven eller andre lover. Bidrag skal være forhåndsgodkjent av trygdekontoret før behandling igangsettes og det kan ytes bidrag til dekning av utgifter til tannlegebehandling når:

- medfødt eller ervervet defekt eller annen sykdom, eller behandling av slik defekt/sykdom, har medført skade eller sykdom på tenner eller støttevev med vesentlig forringelse av tannhelsen
- og/eller når
- behandlingen antas å ville føre til en vesentlig funksjonsbedring etter svekkelse som skyldes medfødt eller ervervet somatisk defekt/sykdom.

En hovedforutsetning for bidrag er at annen sykdom enn karies og/eller periodontitt, skade eller lyte er årsak til den nedsatte tannhelsen. Dette innebærer at det ikke ytes bidrag til dekning av utgifter til tannlegebehandling som *primært* skyldes nedsatt tannhelse som følge av tannrøte (karies) og tannkjøtt sykdom (periodontitt). Det innebærer også at utgifter til tannlegebehandling ikke dekkes ved behandling som i det vesentlige skyldes at medlemmet ikke har ivaretatt sin tannhelse.

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten til at personen har tannrøte og tannkjøttbetennelse, noe som medfører store utgifter til behandling hos tannlege. Jeg vil i den anledning minne om Stortingets vedtak om innføring av en refusjonsordning for utgifter til rehabilitering av tannsettet etter systematisk periodontittbehandling. Personer som i dag ikke kan få økonomisk støtte til tannbehandling etter bidragsreglene, kan i visse tilfeller søke om stønad som følge av den nye ordningen jeg legger opp til skal tre i kraft i løpet av høsten 2003.

Parkinsons sykdom er en sykdom som innebærer at pasienter må bruke medikamenter. Enkelte av disse kan også føre til nedsatt evne til å ta vare på egen munnhelse. Trygden må i hvert enkelt tilfelle gjøre en individuell vurdering av om vilkårene for å få bidrag er innfridd.